

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Idézetek.

Zombor, 1896. december 21.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök nagyszabású beszédével elérte tetőpontját a felirati vita. A mi e beszéd után még jöhet, akár ellenzéki, akár kormányparti oldalról, már csak igen csekély érdeklődésre tarthat számot, mert újat már alig mondhatnak bármely oldalon is és az ellenzék vádjait alaposabban megcáfolni, szónokait földre teríteni lehetetlen.

Maig a miniszterelnök államférfinak, komoly szónoknak gyakran és sokszorosan bevált; de utolsó beszédével, melyet a felirati vitában mondott, kitünő debatternek bizonyult, a ki ellenfelét éppen azon a csatateren veri meg, a melyet az maga választott.

Csipős élcel, lesújtó szatírával sorban megsemmisítette az ellenzék legmerészebb állításait és a mit az oly nagyon megkedvelt idézetek terén véghez vitt, egyszerűen klasszikusnak kell nevezni hatásában és legyőzőnek sikereiben. Éppen gróf Apponyi volt az, a ki az idézetek énekét megkezdte és egy, a római birodalom szétszülléséről szóló latin itéletet alkalmazott a modern Magyarországra és éppen Apponyinak kellett tünie, hogy az általa annyira fumigált, kicsinyelt, gunyolt miniszterelnök Platoból és Madách „Az ember tragédiája” című művéből vett idézetekkel alaposan leteperje őt.

Azt mondta Plato, hogy a nagy szónokokat és a nagy költőket a reszpublikában meg kell becsülni, ki kell tüntetni, magasra méltatni, de a közügyek intézésében nem adni részt nekik, mert ebből nagy veszedelem származik a reszpublikára. Ép ily pompás volt a másik idézet is, mely a gróf politikai gondolkodását, merev tagadását szinte gyönyörűen jellemezte. De ezek beszédfordulatok voltak, melyekre a miniszterelnök a személye ellen intézett sok támadás folytán, a számtalan alaptalan vádak folytán bizonyos mértékben jogosítva, sőt éppen provokálva volt.

A miniszterelnök nagyszabású kijelentésének komoly tartalma, egyenes gondolkodásánál, nyugodt és biztos logikájánál fogva, az egész ország figyelmét magára fogja terelni.

Ez a beszéd egyenesen kimondja, hogy már elég volt a vádaskodásból s hogy már meg kell fordítani a nyársat. Az országnak nem szabad nagyon sokáig abban a tévedésben maradnia,

mintha az ellenzéki választások minden kételyen felülálló lennének és mintha a vádaskodók oldalán a hihetetlen ártatlanság is ott lenne, mint ezt az ellenzék oly gyakran és oly szívesen állítja.

Tisztviselőknak, állami és közigazgatási hivatalnokoknak csakugyan nincs joguk annak a képviselőjelöltnek az érdekében működni, aki az ő meggyőződésüknek megfelel? Tán éppen az állami hivatalnokok a páriák, kiknek nem szabad politikai meggyőződésüknek lenni s nem szabad annak kifejezést adni? És ha e thézis teljesen érvényes lenne, szabad akkor a hivatalnokoknak csupán ellenzéki jelöltek érdekében működni? Csak az ellenzéknek van arra joga, hogy hivatalos uton propagálják és támogassák? — amint ez oly gyakran történt a volt választásoknál. Ha fordultak elő tulkapások a választási elnökök részéről, ezek pártkülönbég nélkül történtek és Horánszky Nándor képviselő ur választási elnöke, a vádakat formulázó ellenzéki párt elnökének a választási elnöke volt éppen egyike a legerősökösabbaknak, a ki a választókat egyszerűen ki akarta éhezteni.

Pénz, pénz. A választások alatt igen sok pénz jött forgalomba, de egy sem akadt az ellenzéki képviselők közt, a ki az első követ dobta volna a miniszterelnökre.

Pompásan védelmezte Bánffy miniszterelnök Erdély jászberényi jelöltségét. Nem bukott meg Debrecenben Tisza, mint miniszterelnök? Nem éppen gróf Apponyi lépett fel Pozsonyban az akkori igazságügyminiszter, Szilágyi ellen? Honnan veszik Apponyi számára a kivétel jogát? Mi a különbség közte és más jelölt közt? Valóban nem létezik elfogadható indok arra, hogy éppen csak Apponyi ellen nem szabad jelöltet állítani.

Szemére vetették báró Bánffynak azt is, hogy ő mint miniszterelnök vezette a választásokat. Ő azonban nemcsak miniszterelnök, hanem a szabadelvűpárt vezére is és ha az ellenzéki pártok vezérei, akármi legyen a nevük, hivatva voltak a választásokat vezetni, neki, mint a szabadelvűpárt vezérének, szintén nem volt kevesebb joga.

Messze vezetne, a miniszterelnöknek ezt a státuszbeszédét minden részletében vizsgálni és méltatni. Csak egy kijelentését emeljük még ki, — írja a „Pester Correspondenz”, — mely a szabadelvűpárt nagy választási győzelmére vonat-

kozik. Azt mondta a miniszterelnök, hogy a nemzet már megunta a sok botrányt és a nagy beszédeket, most már tetteket akar látni. Tettek vannak a szabadelvűpárt programjába felvéve, melyek teljesen megfelelnek a nemzet kifejezett akaratának. A gát- és kerékkötőrendszer ideje, a mely rendszert gróf Apponyi ismételtén érvényre juttatta, alaposan elmult.

A magyar elem a hadseregben. Fejérvary báró, honvédelmi miniszter újabb intézkedést kezdeményezett azon szempontból, melynek fontosságát az országgyűlési vitákban is nem egyszer emelték ki, hogy a közhadsereg tiszt karában minél nagyobb számmal legyen képviselve a magyar elem. Targyalásokat indított t. i. meg aziránt, hogy a hadsereg katonai nevelő és tisztképző intézeteiben a magyar állami alapítványi helyek száma fölemeltessék. Ezeknek az alapítványi helyeknek a száma, a melyeken magyar ifjak nyerne kiképzést a magasabb katonai szolgálatra, tudvalevőleg százhuszban van ez idő szerint a törvény által megállapítva.

A véderő tagjai és a választói névjegyzékek. A képviselőház pénzügyi bizottságának egyik legutóbbi ülésén, a mint velünk közlik, érdekes kérdést vetett föl egyik kormányparti tag. Azt az óhajást fejezte tudniillik ki, hogy vegyék föl a választói névjegyzékekbe az oly ténylegesen szolgálatban álló katonákat is, a kiket egyébként, mint birtokosokat vagy polgári állásuknál, avagy értelmi kvalifikációjuknál fogva megilletné a választói jog, a melylyel csakis katonai szolgálatauk ideje alatt nem élhetnek. Megokolta a föl-szóaló kivánságát azzal, hogy a most érvényben levő rendeletek szerint az illetők a katonai szolgálatauk követő esztendőben sem gyakorolhatják a választói jogot s nem is választhatók meg képviselőknél, mivel a választás az előző évben egybeállított névjegyzékek alapján történik. A miniszter kijelentette válaszában, hogy nem tehet eleget ennek a kivánságnak, mert az érvényben levő választási törvény szerint lehetetlen a választói névjegyzékekbe a jogosultak egy részét föltételeesen, vagyis úgy venni föl, hogy csak abban az esetben szavazhatnak, ha időközben tényleges katonai szolgálatauk megszűnik. Ily eljárás csak a törvény megfelelő módosítása esetében válnék lehetségessé, ily módosítást pedig ő nem kezd.

A koronaörség újjászervezése. A millenniumi ünnepségekre való tekintettel a minisztertanács a két koronaörrrel egyetértve, még a múlt évben elhatározta a koronaörség fejlesztését és újjászervezését. A számvevőszék jelentése szerint ebből 13,956 forintnyi előirányzat nélkül való átmeneti kiadás támadt, a melyet az ez évi zárszámadásban fognak indokolni. A jövő évben való költségekről azonban már az 1897. évi költségvetésben gondoskodtak, úgy, hogy e címen a honvédelmi miniszterium központi igazgatóságánál 7447 frrtal, a csapatok címénél pedig 16,130 frrtal többet vettek fel, mint a mennyire eddig előirányozták.

A „BÁCSKA” tárcája.

A távolból.

Mit csinál most odahaza
 Édes anyám, lelkem?
 Gondolsz-e rám, vagy talán már
 Elfelejtél engem?...

Valahányszor rád gondolkodok,
 Mindig csak ezt kérdelem,
 S egy hang mindig azt súgja, hogy
 — Imádkozol értem!

Szabadka Gyula.

FOSZLIK A SELYEM.

Irta: Gál Lajos.

Tisztelen és becsülöm Puskint, de nem hiszem, amit állít, hogy „a mult varázsa föl nem támad”. Hazajáró lélek a mult, eljön hozzánk édes emlékeivel, eljön, mint a megrakott méh egy-egy régen át-élvezett óra gyönyöreivel, egy rég letűnt viszony boldogságával s hallucinálva a jelent, ismét érezni véljük a csók mézét, hallani véljük kedvesünk tünde hangját s átéljük ismét a bohó ifjúi szerelem édes bűbajos perceit.

S látod ismét magad előtt a selyembaju szöke lánykát és hallod ismét csengő hangját, amidőn így szól:
 — Fogadja el emléktől, én készítettem.

Egy kis selyem óralánc volt, nagyon csinos, nagyon kedves jószág, mint aki adta.

— A tegnapi emlékére — súgta elpirulva.
 — Angyal! — mondád te neki. A „tegnap”-on fogadtatok egymásnak örök szerelmet.

— Milyen erős! — szóltál ismét dicsőre.

— Mint a mi szerelmünk.

— S milyen szép!

— Mint a mi jövőnk.

Ő bohó gyermek volt, te ostoba ifju, ő most komoly lány, te elfásult, hideg férfi. Pedig látod, nem is olyan régen volt, de nem az évek száma, hanem azok súlya vénit. A boldog évek könnyűk, nyom nélkül suhannak el; a kínos évek súlyosak, megölik a kedélyt, kihűtik a szívet, megmutatják a valót. Még pubák selyem fűrtéid és aranyzintűek lányka! még nyílnak a rózsák tünde arcodon, de szívedben a család megörlé a boldogságot, de kedélyed kihalt, komor lett, mint a vén leányoké, pedig ifju és szép vagy... Ti családotok meg egymást? Nem. Az élet szedett rá mindkettőtöket, a rossz emberek csaltak meg benneteket, a sors ábrándított ki téged is, őt is.

Milyen együgyűek is voltatok!

Örök szerelemtől beszéltek s nem láttátok a mulandóságot; pedig, hiszen csak egy dolog van örök: a változandóság. Boldogok voltatok s a boldogság varázsfátyola eltakarta az emberi bajokat, pedig ezek ölik meg a boldogságot; ám ti nem gondoltatok erre. Szerényen csupán egy kis fészekre vágytatok a mindennapi kenyérral. Gyakran ennyit akartatok, de téged sokszor elragadt a jövőbe vetett hit. Sámsoni erőt éreztél magadban.

— Várj csak drágám! — mondogattad elbizakodva — mily szép életünk lesz. Szegények vagyunk mindketten, de épen azért leszünk gazdagok; szerelmünk, megelégedésünk s az én baladásom lesz vagyónunk.

Botor beszéd, minden szegény fickó azt hiszi, hogy ő balad, pedig csak viszi a sors szele mint hitvány pelyhet, nem arra, a merre ő menni akar, de a merre a szél fu. Nos, téged is vágyaiddal ellenkező irányba terelt.

Az ember kéjelegve szeret felemelkedni a porból. A remény és bizalom vasszárnnyakon viszi őt a magasba képzeletben. S mi van a képzelt magasban? Levegő; mi van a légtérben? Légtér. S mi van odalent? Sár; mi van a sárban? Valóság.

S voltaképen mindenki a sárban marad; csakhogy

némelyik ember ügyes: társait tiporja le, hogy önmagát be ne sározza. A letiportak panaszait nem hallják a felemelkedők, mert a panaszok belefutadnak az önérdék, kapzsiság, hatalom és dicsőség vadászat mocsarába s a felemelkedők büszkén verik mellüket, mondván: „Fent vagyunk... s fejüket fennhordják... a levegőben és sokszor türes is az, mint a levegő, de mégis fent van...”

Téged is eltiport a léha tömeg. A becsületes munka buzgó — tehát ostoba bajnoka voltál. Nos, ostobaságodért meg kellett lakolnod. Mint sáskaraj rohant rád a bősztült had. A hajsztát a gögös gazdagok kezdték, akiknél munkáért kenyeret kaptál. Emberül szolgáltál meg ezt a kenyeret, de kivették a szadból csupa szézből. Nem elég magyarázat ez nekik? Ezzel vége volt egy csomó szép reménynek. Próbáltál más munkakört, hol theorice erény az igazmondás, praktice butaság s aki elköveti, beverik érte a fejét. Te még butább voltál, mikor igazmondásodért ütöttek, te viszonzotad a hitvány türes fejüket. Ezt a munkakört is meguntad. Ilyen embernek nem kell munka, nem kell szerelem. Megirtad neki, hogy ne szeressen többé s eltávoztál messzire. Egyetlen emléket hoztál magaddal, a kis selyem óraláncot. Elmerengve nézed s földízed a mult emlékeit. S bármily erős, bármily tartós is valami, elromlik végre. Foszlik a selyem is, elpusztul az emberekbe vetett bizalom, lehanyatlik a remény szép csillaga s mint kő oszlik el minden szép, hogy a blazirtság rémes világa tűnjék föl az ostoba előtt, aki igazat mer mondani s még sem engedi beverni a fejét érte.

Foszlik a selyem. Minden szála egy szép napot, egy derült emléket rabol el tőled. Életünk is ugy foszlik széjjel. Legyen. Ne tüprengj és ne keseregj — lányka! Az ifju szívében kihalt az öröm, eltérte nem int boldogság. A kedély verőfénye — mely a boldogságot szűli — elveszett. Blazirt ember lett és sivár lényébe nem illenék, ha utánad lenne vágya, ne legyen neked se vágyad ő utáná. Ő agglegény lesz, te maradj vén lánynak, vagy menj férjhez, uki mindegy. De akkor gazdag férjet válassz, ha nem is szereted.

Igy parancsolja az okosság és az előrelátás.

A közigazgatási bíróság közeli életbelépése alkalmából a bíróság szervezetére és költségvetésére vonatkozólag a következő adatokat közöljük: A közigazgatási bíróság alkalmazottainak összes létszáma, beleértve a kezelő- és szolgásmegelőzőket 84. A bírói személyzet a következő: 1 elnök, 1 másodelnök, 1 tanácselnök, 24 bíró, 2 elnöki titkár és 4 tanácsjegyző. A bíróság ítélo bíráit, segéd- és kezelőszemélyzetét a kir. kuria basonói állású alkalmazottaival egyenlő rang és jellel illeti meg. A bíróság összes költségei működése első évére kerek összegben 240,000 forintban van megállapítva, a mely összegben e helyiség átalakítására és felszerelésére előirányzott 22,000 frt már befoglaltatik.

Az igazságügyminiszterium köréből. A „Jogtudományi Közlöny“ közli a következő igazságügyi híreket: A bűnvádi eljárás már legközelebb törvényre emelkedik. A szentesítés alá terjesztés pusztán technikai okokból készt. — A szövetkezetekről szóló törvényjavaslat lesz az első törvényjavaslat, melyet az igazságügyminiszter a képviselőház elé fog terjeszteni.

A millenáris esztendő és a megyei tisztviselők nyugdíja. A belügyminiszter jóváhagyta a vármegyei törvényhatósági bizottságának azon ismételt felterjesztett határozatát, a mely szerint a millenáris esztendő a vármegyei tisztviselők nyugdíját illetőleg három évről két évről számíttatik.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az új-verbázi posta- és táviradivatal főnökévé László J. nevezetett ki.

Főispán. Dr. Vojnits István főispán Lichtneckert József bács-almási lakost közigazgatási gyakoronkká nevezte ki a szolgálatára a bács-kulai szolgabírószághoz osztotta be.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán János Antal moholi lakost közigazgatási gyakoronkká nevezte ki a szolgálatára a palánkai szolgabírószághoz osztotta be.

A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Schaffer Ármán újvidéki földbirtokosnak, az újvidéki kir. kath. magyar főgymnasium szegény izr. tanulói javára tett 200 frtos alapítványáért köszönetét fejezte ki.

Zenta új plébánosa. Zentán a folyó hó 16-án megejtett választás alkalmával második plébánosává Kustár Lajos csanádi lelkész választott meg.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a palánkai járásbírósnál albirói állásra.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a bajai adóhivatalnál adóügyi állásra.

A zombori nőegylet karácsonyfája. A zombori magyar nőegylet minden évben megörvendeztetni a szegény gyermekek karácsonyfáját. A jótékonyág által vezéreltetve megörvendeztetni a mostoha sors által szegény sorsra juttatott gyermekeket, akiknek szülei a nélkülözésnél egyebet nem adhatnak. Ez idén is megörvendeztetette a nőegylet a szegény gyermekeket. Vasárnap állították fel a karácsonyfát; délután 3 órakor Esztergamy Borbála, a nőegylet jöszivéről általános tisztelt elnökeinek felügyelete alatt kiosztották a gyermekeknek a kriszkindlit: egynek jó meleg ruhát, a másiknak lábbelit s mindegyiknek valami édességet a karácsonyfáról. Dr. Gertinger Pál, a nőegylet titkára szép beszédet intézett a gyermekekhez.

Áthelyezés. Öfelsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Sipo Kálmán 6-becsei és Kirscht Agoston vinga kir. járásbírói albiráknak kölcsönösen saját kérelmükre leendő áthelyezését megengedte.

Latinovits Géza fölölvasása. A magyar földrajzi társaságnak Budapesten folyó hó 17-én Erődi Béla elnöke alatt tartott ülésén, az olvasóköröség előtt érdekes tárcái révén oly előnyösen ismert Latinovits Géza bácsmegegyi nagybirtokos tartott fölölvasást Ceylon szigetéről. Az előadó beszélt a benszülöttekről, a szingalokról, akiknél a szépnem olyan ruhában jár, mint az erősebb és emiatt aztán az európai ember alig tudja őket megkülönböztetni egymástól. Majd az ottani közigazgatási állapotokra tér át, amelyeket kitűnőeknek mond. A hatalom az angolok kezében van, akik bámulatos jó rendőrséggel látták el a szigetet, a rendőrség összes fegyvere a revolver, amelyre azonban alig van szükség a közrendészeti viszonyok rendezettsége miatt. A palma-kertel körülvevő konyhákban a benszülöttek laknak, akik között sok a kereskedő. Ezek árúikat a szemtelenséggel határos élmességgel árulják és már szinte alkalmatlanok az európaiaknak. Ceylon legérdekesebb lényei a nők, akik szépségükkel minden európai férfit lebilincselnek. A pipert úgy őrlik, mint a mi hőgyeink és már messziről illatok egy ott tenyésző növény nedvétől, amelyvel kissé tulságos mértékben szagosítják magukat.

Jegyzői értekezlet. A b. topolyai járás jegyzői e hó 19-én B. Topolyán értekezletet tartottak, melyen szakszorgalmat beszéltek meg. Jelen volt minden község jegyzője az értekezleten, melyet Császár Péter főszolgabíró vezetett.

Eljegyzés. Ödry István sztanisitsi segédjegyző jegyet váltott Hets Juliska kisasszonnyal Sztanisitsről.

Képviselőválasztás. Turján csütörtökön volt a községi képviselőválasztás. A választás elnöke dr. Krutalik Dániel tk. szolgabíró volt. Választottak 8 rendes és 4 póttagot. A választás legnagyobb rendben folyt le és a győztesek 110 szótöbbséget nyertek. Este lakoma volt, a melyre a szolgabíró is meghívták.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói állásra.

Szilveszter estéje Apatinban. Apatinból kaptak a következő meghívót: Meghívó. Az apatini agglégényjelölt ifju nemzedék folyó évi december hó 31-én az Andráz szálloda összes termeiben az apatini koresolya-egylet kongó pöntára javára táncal és sok más boldonsággal garrizott családi összejövetelt rendez. Felhívunk tehát titeket: Kvatereként élőhaló családapák, anyósai rangra aspiráló lányos mamák, főködtőért esengő bajadonok, ideálért rajongó stüldő leányok, dusfürű ifjak, kopaszodó parthie vadászok, hogy a bubánat és gondok emesztő bacillusait unalomtól megposhadt véretekéből a pajzán jókedv és szípkörző elmesség gyógyító szerumával kiötlendő: ezen bohó mulatságra mulhatlanul megjelenni k. kötelességnek tartjátok. A cél elérhetése végett az összes „Angyalok“ (vulgó leányok) ellenáhatatlan hegyességű cs. és kir. szab. nyilacsakkal fognak a fűrge Amor által felszereltetni; ellenben szíveinkről

Röntgen-féle katód sugarakkal minden páncél el fog távolíttatni. Az Amor találta férfi szíveket az újévben a „Papusrend“ nagy keresztjével vigasztalandjuk. Stírgős esetekben önkéntes mentőül ajánkozik kedves anyakönyvvezetőnk — kibírdetés alóli alispensatióval ellátva. Még azon kérelmet terjesztjük elő, hogy ezen kedélyes összejövetelkor összes müigényeitek és netáni kritizálási hajlamaitokat felöltöttekkel együtt a rubatárban hagyni sziveskedjétek s a vigalmi termekben otthonias öltözékben jelenjétek meg. A rendezőség. Kezdeté 8 órakor zóna szerint. Belépti díj személyenként 200 fillér. Családjeji summásan 5 korona.

Topolya küldöttsége dr. Vojnits István főispánnal. Topolya községéből egy tekintélyes deputáció tisztelettel a napokban dr. Kern Lajos topolyai közigazgató vezetésével dr. Vojnits István főispánnal a Topolyán felállítandó adóhivatal ügyében. Dr. Vojnits István főispán kijelentette a küldöttség előtt, hogy a vármegye s a vármegye minden községének érdekeit szem előtt tartván és a jogos érdekek elől sohasem zárkózván el, támogatását ez esetben is a legnagyobb örömmel igéri meg. A főispán szavait a deputáció tagjai lelkes éljenzéssel köszönték meg.

Sikerült vadászat. F. hó 18—19-én lett megtartva kis-szállási uradalmi körvadászat, mely Bácsmegegyében mindig a legeredményesebb szokott lenni, s mely ez év folyamán is fényes eredményű volt. Két napon összesen 508 darab nyul esett. Az egész vadásztársaság legnagyobb sajnálatára a szomszédos Jankovác és Melykut községek határában garázdálkodó farkasok nem kerültek be a körökbe. Hogy tényleg a kis-szállási birtokon voltak, egy vadásztárs igazolja, ki ebédalatti jövedvében beismerte, miszerint jövedtelekor kocsijától mintegy 30—40 lépésnyire 7 darab ordast látott; de az ordasok megpillantása annyira felizgatta, hogy reakju löni elfelejtett. A vadászon Weismátr Mihály uradalmi igazgató ur meghívása folytán részt vettek: Lipovniczky Imre Melykutról, Popovits Sebő, Halász Gyula és dr. Gaál István Zomborból, Kleisner Károly Ófuttakról, Szűcs Lajos, Madzinyi Géza és Andor Jankováról, idb. és ifj. Morava Károly, Dvorzák László, Szilágyi Károly, Linczer Rezső, Brandeisz Ede, Braskovits Ödön, Frankl Bódog, János Trivadar, Polifka János, Werner Henrik, Sokett József, dr. Szentkirályi Géza, Télesi Kálmán kis-szállási. Ugy az első, mint a második napon a vadászat bevégezésével az egész vadásztársaság Weismátr Mihály igazgató által adott ebédre volt hivatalos. A vadászati élvezetek egy a házigazda és kedves neje szívélyessége és vendégszeretete a két napot kedves s mindig emlékezetes nappá tették.

Eljegyzés. Hoffmann Ottó Ferdinánd, gróf Khuen Héderváry uradalmi gózmalom főkönyvelője, eljegyezte Eppert Ferenc apatini lakos, nüstári nagybirtokos leányát, Rózsika kisasszonyt.

Hosszú farsang. A jövő évi farsang 55 napig, tehát közel 8 hétig tart, nagy öröme a bálozó ifjuságnak és nem kis keserűségére a bái rubakért szenvedő leányos apáknak.

Színészet Baján. Baja város tanácsa Kunhegyi Miklós zombori színigazgatónak megengedte, hogy jövő március hó 1-től április hó 10-ig Baján színi előadásokat tarthasson.

Dalestély. A „Kulai dalárda“ 1896. évi december hó 26-án a kulai polgári olvasó egyesület helyiségeiben táncal egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez. Műsor: 1. Szentimay Elemér: „Eredeti dalfüzér“. 2. Goll János: „Barcarolle“. 3. Méder Mihály: „Népdal egyveleg“. 4. Seiler József: „Vineta“. 5. Verdi: „Páris ifjai“.

Új községi képviselők Ó-Kanizsán. Ó-Kanizsán a folyó hó 17-én megejtett községi képviselőválasztáson megválasztottak: az I. kerületben Cseszkó Sándor, Szabó János (csákó), a II. kerületben Nagy János, Kávai Jakab, Bakai János, a III. kerületben Stábel József, Apró János, Schöbel Gyula, a IV. kerületben Hegedüs János, Nagy István ifj., a V. kerületben Babinszki N., Losonczi Mihály Lukács rendes tagokká; Bata Vince, Söti N., Bata János, Mészáros János és Gyulai Antal póttagokká.

Csalás. Az újvidéki rendőrség Nikoltis György szibai illetőségű cigányt épen akkor csípte el, mikor jó pénzt esalt ki egy sváb atyafitól utazott pénzért. Megmozdítottán, 70 drb különféle nagyságu, két irónnal másolt papíros találtak nála, melyek állítólag tisz és százszáz utazatok lettek volna, de a melyek csak felismerhetlen mázolások. Mégis saját állítása szerint már eddig 150 frtot sikerült neki kicsalni többektől, a kik mind falsai svabok.

Keménytűz. Topolyáról írják: Gróf Zichy N. János tulajdonát képező s a plébániái lak mellett levő házban, melynek egy része mosó háznak van berendezve, 16-án délután 6 óra tájban a menyezet gerendái a kéménytől tűzet fogtak, de a tűz eloltatván, a kar jelentéktelen.

Betöréses lopás. Topolyán folyó hó 18-án éjjel özv. Heuduschka Cili pálinkaárusnő üzletébe ismeretlen tettesek az ablak betörve behatoltak és onnét 3 üveg konyakot, egy literes üvegben mézet és mivel két drb üveg 10 literes üveg hiányzik, valószínű, hogy ezeket is csapon pálinkával teleereszték — elloptak. A tetteseket a rendőrség erősen nyomozza.

Választói értekezlet. Bajáról írják: A belvárosi választók küldöttsége folyó hó 15-én tartott értekezleten a folyó hó 21-én megejtendő bizottsági tagválasztásra egyetelmű lelkesedéssel Vojnits Dániel plébánost jelölté, kit hivatali és társadalmi állása, valamint városunk közügyei iránt tanúsított meleg érdeklődése erre az állásra kiválóan képesítene.

Féltékeny férj. Király József b. petrovozzellői lakos csütörtökön féltékenységi jelenetet rögtönzött házában és feleségével, Samarovits Milicával összepörlekedett. A pörlekedésnek a vége az lett, hogy a dühös férj rátámadt az asszonyra és azt úgy összeverte, hogy az orvosi bizonyítvány szerint legalább 10 napig az ágyát őrizheti. A verekedő férjet a járásbírósnál följelentették.

Árlejtés. Zombor szab. kir. város tanácsa közbírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező követvetvám és helypénzszedési jog, valamint a város által szedett fogyasztási adópótlék és vágóhídi díjak az 1897. és 1898. évekre folyó évi december hó 27-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében tartandó írásbeli kapcsolatos szóbeli nyilvános árverésen bérbe fognak adatni; az írásbeli zárt ajánlatok az árverést megelőzőleg az árverés megtartásával megbízott küldöttség elnöke,

Vukicsevi Péter tanácsnokhoz nyújtandók be. A zárt ajánlatokhoz bánatpénzül 2000 frt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban esatolandó, a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverezni kívánók által ugyanily összeg megteendő. A részletes árverési feltételek a városi számvevőségél betekintendők.

Meddig él az ember? Érdekes fölölvasást tartottak e tárgyról nemrég a new-yorki tudós akadémiaiban. Az élet tartamának fizikai föltételeit, így szolt Warner, az előadó, minden ember magában hordja. A hosszú életű embert a rövid életűtől külseje után is meg lehet különböztetni. Sok esetben az orvos csak ránez a paciens kezére és már tudja, hogy meghal-e vagy életben marad? Ép úgy mint a növényvilágban, az állatoknál is minden élet attól az élettől nyeri jellegét, amelytől ered. E vesztéltett tulajdonságok egyike az is, hogy meddig képes az egyén az életet folytatni? Azt lehetne mondani erről, hogy ez az inhiárens vagyis potenciális élettartam. Kedvező körülmények közt teljesen végigélheti az egyén ezt az időt, ellenkező esetben az észrevehetően megrövidül. De különösen kedvező körülmények meg is hosszabbíthatják valamely személy, család vagy faj élettartamát. A hosszú élet első föltétele a szív, a tüdő, az emésztési szervek és az agy nagysága. Az ilyen embereknek hosszú a törzse és aránylag rövidék a végtagjai. Ülve nagyobbaknak, állva kisebbeknek látszanak. A kéz föltétele hosszú, az ujjak rövidék. Az agy mélyen fekszik, amit arról lehet fölismerni, hogy mélyen fekszik az orr nyílása is. Kékes vagy barna fényű szem kedvező jel. Nagy, nyitott és szabad orrlyukak nagy tüdőre vallanak, míg a kis és gyenge tüdőnek összehérsélt és félig zárt orrlyukak az ismérvei. Ezek képezik statisztikai vizsgálódások alapján leglényegesebb kiindulási pontjait az élettartam megállapításának.

Községi képviselő választás. Moholról írják: Moholon e hó 12-én folyt le a szavazók megválasztásának első fordulója mellett a községi képviselők választása. Az eredmény az ellenzék, különösen a szocialisták teljes bukásával végződött. E szerint az I-ső kerületben megválasztottak az elöljáróság által összeállított listára alapján rendes tagokul: Karakás Szimó, Rauski Uros, Popovits Vaszó, Nasztasity Péro, póttagokul: Mátity Ilia és Jaksity Milyty. A II-ik kerületben rendes tagokul: Sévity Misó jelenlegi községi bíró, Morovity Mitó jelenlegi közyám. A III. kerületben rendes tagul: Onódy József, póttagul: Lénner Mihály. Végre a IV. kerületben rendes tagokul: Muzslai Ferenc, Raifai Máttyás, Kolonics János és Szőke Máttyás, póttagokul: Szőke István és Muzslai Mihály. — A választás folyamata általában esendes természetű volt — leszámítva az ellenzék részéről itt-ott szelnek eresztett erősebb, szocialis izű kifejezést — pedig a küzdelem és erőlködés az ellenzéken nagyon feltűnő volt. A választás egyetlen lefolyása alatt azonban sajnálatlalt kellett tapasztalnuink, hogy különösen a munkás osztály szocialis irányban erősen fanatizálva volt. Szegény békés nép! mennyire lelketlenség az egyszerű népet felizgatni holmi légvárakkal és sakkban tartani a rajongó képezelte világából merített tündéri mesékkel és reményekkel, melyek korántsem gyökereznek meg a nép lelkében, ha egyes szocialis misszionáriusok — kik között fadjalom kaputos is található — nem bintenek el a jámbor nép között. De hála Istennek, a jelen választással sem érthettek el ugynevezett „reform“ tervüket, mert még a kaputos vezetében is erősen hiányzott a vezéri bölcsesség. Ellenben megnyugvással tekintünk a jövő felé a most felvolyt választás eredményét illetőleg, amennyiben a konkolyt — egyes béketlenkedőket — alaposan kiostálván, a tiszta szemet — a megválasztottakat a közérdeknek tartottuk fenn.

Községi előljárók választása. Prig.-Szt.-Ivánon folyó hó 18-án megejtett választás alkalmával következők lettek megválasztva: Ziegler Jakab volt bíró, I. bíró, Maek József II. bíró, Müller János, Gasser János, Blechl Vendel, Prokopp József esküdtek, Burghart József községi pénztárnok, Lenz József adópénztárnok és Hiel Antal árvek atyja.

Táncestély. A bács-petrovozzellői ifjuság 1896. évi december hó 26-án a kalocsai „Tanitók Háza“ alapja javára zártkörű táncestélyt rendez.

Tisztújítás Kátyon. Kátyról írják: Folyó évi december hó 18-án ejtetett meg községünkben a tisztújító választás Szemző János főszolgabíró elnöke alatt. A választás példás rendben egyhangú közfelkeltással ejtetett meg. Megválasztottak: községi bírónak Renner Ferenc volt esküdt, II-od bírónak Stein Pál, ki a lefolyt ciklusban ugyanezen állást töltött be, esküdteknek: Randely Szima, Tyócity Sztévan, Fiksz Ferenc és Dobanovacszi Iszak, közgyámunk egyhangulag a volt közgyám Schurr János, adópénztárnoknak Mátity Száva volt községi pénztárnok, községi pénztárnoknak Schurr Ferenc volt adópénztárnok választott meg.

A bűn útján. A „Bajai Közlöny“ írja: Egy nriasan öltözött fiatal ember került ezen a héten Kovács Kálmán mohácsi vizsgabíró elé. Csendőrök hozták Mohácsra, mert nagyon megtalált feledkezni magáról és egy szerencsétlen pillanatban olyan eszelekményre vete-medett, a melyik az egész jövőjét tönkretette. St. Kálmán, bajai uri család sarja, a jegyzői pályára készültve, mint írnek a sombereki közigazgató irodájában gyakoronkoskodott. Társas élet híjján, megáragyottan sokszor a korcsmában volt kénytelen szórakozást keresni. Így a mult héten is Emmert János korcsmájában iddógálva, egészen véletlentlenül a szemébe ötlött, hogy Malik Szulcsányi János sombereki földesgazda a szomszéd asztalnál nagy pénzzel fizette ki a számláját és hogy a tárcájában még hat darab tizforintos bankjegy maradt. Nem tudni támadt-e St. Kálmánban e pillanatban valamilyen bűnös szándék, de később amint Szulcsányi teljesen részeg állapotban este hazafelé indult, St., aki szintén készülődött, ajánlatot tett neki, hogy mint volt bácskaik, menjenek együtt baza. Szulcsányi megörült a kíséretnek, mert támoogyó, imbolygó lábain alig birt kivergődni az utcára, St. Kálmán észrevette, hogy a társa öntudatlan állapotban van és egy kicsinyig meg elvonozolta a korcsmától, de aztán belenyult a labjába és kivette onnan a pénzes tárcáját. A fiatal tolvaj, a

kit a bor...
bűnös lelki...
husz forint...
misitette. A...
ifju, a ki n...
teni, csak...
igérte min...
bíró előzet...
Eher...

kis fia két...
szülők mind...
fiut eltűnés...
s azt hitték...
szinüleg a...
névű erdöbe...
szinüleg a...
tévédv és t...

A leg...
nyújthat, k...
nek. Ez az...
érdekes f...
minden elő...
hónapra fiz...
Magyar Ujs...
Ferenc ors...
tizenkét d...
ingyen. Va...
kes napilap...
előfizetési...
a Magyar...
városi lapr...
negyedévre...
ára a vidék...
alkalmából...
mélbe a Mag...
pesten, vá...
kiadóhivata...

Ajánl...
ki a tanító...
működött, a...
óhajtana az...
avagy saját...
Fratrievits...

Dráma...
Ez az e...
előadásban...
duk az en...
hogy egyenk...
Holcsey...
ség. Elaruly...
nyörű, alakj...
minden szere...
netei, melybe...
mét tikrózta...
Don Jil...
mentumával...
gása és ére...
alakítást ny...
Kemény...
Mari (Mercede...
Latabar...
és taglejtés...
Ez előad...
személyzettük

Offenbac...
tárgya csak...
tulzott pikar...
jobb izlésű...
vannak igen...
Az előad...
bizonytalanul...
a hogy hozzá...
Hevesi...
s szépen éne...
élettel játszo...
Kápoln...
gási színész...
Pauline szobe...
szerep követe...
kis terjedelm...
hangja elég...
Kunhegy...
először; rutin...
sebb tehetség...
Kömley...
lök többé-keves

Lukácsy...
szüre a mai...
melynek csak...
zónség elismer...
A szinb...
páholy volt...
Ebből a tanu...
Fenelányokat...
vonzza a köz...
énekes darab...
3. tessék a...
mert bizony...
vasárnap hany...
Az előad...
hogy ők magu...
nem így van...
gyér a közöns...
félvallról játsza...
A uai elő...
Kömley és K...
nek. Talán csak...
góságot tanusit

CSARNOK.

A KÉZSŐK.

Irta: dr. Goldner Adolf.

Jelen cikkem keretében nem szándékom kutatni, hogy mikor és kik találták fel a csókot, annál kevésbé, mert erre vonatkozólag a vélemények nemcsak eltérők, de sokban ellentmondók is. Némelyek azt állítják, hogy a csók mindazóta létezik, mióta szerelem van a világon, (de minek is van szerelem a világon, kérde a poéta) — tehát örök idő óta. Mások ellenben azt állítják, hogy női fufang és praktika találta fel a csókot is oly célból, hogy a férjek ellentmondásra felnyilni merészölő ajkait némaságra kárhoztatva lezárják vele. Vannak azonban hívei azon felfetésnek is, hogy a csók a spiclikedésnek egy jól kiesztelt eszköze volt annak idején, még pedig a férjek javára, midőn a derék római amazónok veszedelmes konkurenciát csináltak férjeiknek a kancsók fenekére való tekintetében, mit a férjek nem igen tartottak asszonyokhoz illő dolognak s a bornak kiáradó illata után a nyomozást csók alakjában ejtették meg, hogy letagadhatlan tanubizonyosság szerezzék a házi fenyték alkalmazásához.

Bármiképpen legyen is a dolog, végzetül magam is azt mondom, hogy a csók nem utolsó dolog, — de csak módjával.

A csók is olyan, mint a bor, mert a bor is kedverítő, bubánatot, gondot űző, vértisztító és emésztést előmozdító orvosság, ha mértékkel iszunk, — de ha sokat, vagy minden alkalommal és mindenféle bort összeiszunk, akkor a mulatságnak rendesen csömör, májdaganat, vízkór, s az ördög győzi elsorolni, hogy még mi minden kedves és nem kedves dolog a vége. Az pedig már határozottan elítélendő dolog volna, ha valaki a tiszta bort piszkos edénybe öntené, s úgy kínálta meg barátját, hogy az a borral együtt felbőrpintse az edénynek epidémikus piszkát is.

Mert ilyenforma a csókkal való élésnek az a fajta, a melyet általában kultiválnak, a melyről most közegészségi szempontból szólni akarok s ez a kézsők.

A csókkal végre is azok traktálják egymást, kiket egymáshoz a szeretet, vagy legalább is a gyöngéd ragaszkodás bizonyos nemű fűz, s ha így bajt is szereznek maguknak vagy egymásnak, rendesen azzal vigasztalódnak, hogy az élvezet megerte az áldozatot.

De a kézsők tapasztalás szerint a legtöbb esetben nem is élvezet, se annak a ki adja, se annak a ki kapja. Erre az embert a legtöbb esetben semmi belső ösztön nem készíti, nem sarkalja erre semmi különös vágy, se a szeretet, se a tisztelet, hanem egyedül az, mert azt mondják, hogy ez így illik.

Azt még értem és méltányolom, hogy ha valaki éhes s egyebet beszerezni nem tud, hát elfogyasztja még az elhullott malacnak busát is, — de ha valaki ezt csak azért teszi, mert mástól ugyanazt látja és pedig anélkül, hogy ez neki élvezetes volna, — azon bizonyára mindenki megbotránkoznék.

De nem azért szölok én a kézsők ellen, mert az csunya és értelem nélkül való — legalább az esetek nagyobb számában — miután én illem-kérdésben nem tartom magam kompetensnek; hanem azért, mert egészségügyi tekintetben legnagyobb veszélyt rejti s a legundokabb ragályos betegség okozója lehet az a kézsők, a melyet a mi bájós és kevésbé szép hölgyeink oly szívesen fogadnak a hódolat jeléül s melyet mi férfiak ártatlan tudatlanságunkban, vagy hűnös könnyelműséggel juttatunk — már tudniillik az, a ki — nekik szívesen vagy kellemtlenül osztályrésztül.

E betegségek a bujakór és a tüdővész. Különösen az előbbi az, melyről föltétlenül hitelességgel állíthatjuk, hogy csakis úgy terjed, ha a beteggel közvetlenül érintkezünk. Már pedig e betegségben, mely felületes vizsgálataul észre sem vehető, nemcsak az alsóbb néposztály, hanem a legjobb körök férfiai s elég gyakran női is igen nagy számban szenvednek.

Prakszisomban a közel múlt hónapok alatt három esetem volt, hol feltétlenül bizonyossággal a csók, még pedig a szó szoros értelmében vett csók folytán terjedt át betegről egészségesre a bujakór. Egyik esetben nemcsak azt láttam, a kire áterjedt a betegség, hanem azt is, a kiről az átragadt.

Nevezetesen egy három hónapos csecsemőhöz hivattak, kinek felső ajakán egy elsődleges bujakóros fekélyt találtam. A baj megvizsgálásánál kutattam annak eredetét, s az okot meg is találtam a szoptatós dajkában, kinek ajakán s más helyen is kifejezett bujakóros tünetek voltak. Kétségtelenül megállapítható volt tehát, hogy a kórt a szoptatós dajka plántálta át a csecsemő ajakára, még pedig csók által s így az ártatlan csecsemőt egész életére egy kiszámíthatatlan kellemetlen következményű epidémiával saturaálta volna, ha ennek idején utját nem vágja a gyorsan alkalmazott orvosi segély.

Egy másik esetben egy teljességgel szavahihető intelligens egyén, egy ügyvédjelölt barátom ajakán találtam a fentebbíhez hasonló természetű fekélyt, kinél nemcsak hogy egyéb helyeken nem találtam hasonló tüneteket, de a köztünk levő baráti viszonyból kifolyólag föltétlenül bizalommal és hitelességgel azt vallotta, hogy hasonló bántalmi életében soha sem voltak. Nyomozó faggatásomra azonban csakhamar eljutottunk a baj valódi okához.

Előadta ugyanis, hogy azelőtt négy héttel egy nagy társaságban volt, hol az ismeretes zálogosdít játszották. A társas játékban ő részt sem vett, hanem annak végén egy hölgytől vett két zálogtárgynak kiadását a zálogbíró azon feltételhez kötötte, hogy a hölgy csókolja meg kétszer az ügyvédjelöltet. A hölgy a kiszabott váltásdíj fejében két forró cuppanós pusztit nyomott az ügyvédjelölt ajkaira, melyek hogy mily forrók voltak, mutatják nyomai, s égetni is fogják az ügyvédjelölt lelkiismeretét talán egy egész életen keresztül; ily módon úgy jutván bele a veszedelembé, mint Pilátus a credóba.

Egy védőügyvéd ismerősöm pedig egy napon megkarcolta kezét s a jelentéktelen sebet még csak be sem fedve valami tapaszszal, másnap védett egy eltévedett nőt, még pedig sikerrel. A felmentett védenem nem tudva háláját leróni más alakban védője iránt, a tárgyalásról kijövet hirtelen csókot nyomott az ügyvéd megkarcolt kezére. Az addig jelentéktelen sebet pedig csakhamar és pedig veszedelmes alakban mutatkozott a ragályozás tünete. Az igaz, hogy az ügyvéd urnak most egyébre sincs nagyobb gondja, mint kezének védelmezésére a kézsők ellen, bár meg vagyok győződve arról, hogy

kit a bor gőze és a pénz ördöge egyformán elszédítettek, hűnös lelkiismerettel hazamenekült és — állítólag — husz forintot kiszedett a tárcájából, aztán ezt megsemmisítette. Az intelligens arcu, csinos és leányos képű ifju, a ki most fogja a tizennyolcadik esztendejét betölteni, csak ennyit ismert be a tettől, de könnyezve igérte mind a hatvan forintnak megtérítését. A vizsgálobíró előzetes letartóztatásba helyezte a fiatal tolvajt.

Ehen halt. Mayer Jakab apatini molnár 3 éves kis fia két év előtt nyomtalanul eltűnt. A szerencsétlen szülők mindent elkövettek, hogy feltalálhassák. A kis fiút eltűnése előtt a Weinspitz nevű erdőbe látták menni s azt hitték, hogy atyjához akart jutni a malomba s valószínűleg a Dunába fulladt. A napokban a Weinspitz nevű erdőben ráakadtak a kis fiu hullájára s így valószínűleg a kis fiu eltűnésekor az erdő vadonjában eltévedt és ott éhen halt.

A legértékesebb ajándékot, amit egy hirlap nyújthat, kétségkívül a Magyar Ujság adja az előfizetőnek. Ez az elevenen szerkesztett, mindig friss, mindig érdekes fővárosi lap havonként egy kötet regényt ad minden előfizetőnek, még annak is, aki csupán egy hónapra fizet elő. Aki tehát egy éven át előfizetője a Magyar Ujságnak, melynek főszerkesztője dr. Fenyvessy Ferenc orsz. képviselő, az egy egész kis könyvtárhoz, tizenkét díszes kiállítású regény-kötethez jut teljesen ingyen. Valóban többet nyújtani: mint egy élénk, érdekes napilapot és tizenkét kötet regényt azért az olcsó előfizetési árért, merő lehetetlenség. S tudnivaló, hogy a Magyar Ujság mindamellett olcsóbb bármely más fővárosi lapnál, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. Egyes számának ára a vidéken 5 kr. A januári új előfizetési negyed alkalmából a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe a Magyar Ujságot, melynek kiadóhivatala Budapestben, vármegyeház-utca 15. szám alatt van. A lap kiadóhivatala mutatványszámokkal szívesen szolgál.

Ajánlkozás. Állami képezdét végzett okl. tanítónő, ki a tanítói pályán tizenhárom év óta a legjobb sikerrel működött, a mely működését okmányaival igazolhat, óhajtaná az elemi tantárgyakból külön órákat házakban avagy saját lakásán adni. — Bővebbet Basa-utca volt Fratricsevi-féle ház.

Színház.

A nagy Galeotto.

Csütörtök, december 17.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Echegaray.

Ez az érdekes dráma vidéken pártját ritkító kitéző előadásban folyt le. Mindenekelőtt ezért dicséretet mondunk az ensemblenek. Így aztán nem jövünk zavarba, hogy egyenként kin kezdjük a dicséretet.

Holéczy Ilona (Theodora) nem közönséges tehetőség. Elarúlják ezt mimikája, mozdulatai. Organuma gyönyörű, alakja imponáns. Ertelmet és tanulmányt árul el minden szerepében. Tudja megszólaltatni érzelmeit. Jelenetei, melyben a megrágalmozott hitvesi hűség küzdelmét tükröztette vissza, tökéletesek voltak.

Don Julián szerepe megegyezik Palágyi temperamentumával s így színpadi otthonossága, korrekt fölfogása és értelmessége hozzájárulásával igen élvezetes alakítást nyújtott.

Kemény (Ernesto), Rátkai (Don Severo), M. Nagy Mari (Mercedes) szerepeikben a legjobbat nyújtották.

Latabár (Pepito) természetes beszéddel, tartással és tagléttel lepett meg bennünket.

Ez előadás után fokozott igényekkel néztünk drámai személyzetünk további működése elé.

t. k.

Párisi élet.

Szombat, december 19.

Offenbachnak 5 felvonásos operettje, a melynek tárgya csakugyan a párisi életből van merítve. Olyan tulzolt pikantiárik fordulnak elő e darabban, hogy a jobb izlésű ember szinte elröstell magát. A zenének vannak igen kedves, fülbeemelő részeit.

Az előadás nem tartozott a legjobbak közé; kissé bizonytalanul ment a darab, nem olyan csattanósan, mint a hogy hozzá vagyunk szokva.

Hevesi Janka (Gabrielle) pompásan megállta a helyét s szépen énekelt. Nógrády (Frick) rövid szerepében több étellel játszott, mint eddig.

Kápolnai Irén, ez a képzett és rutinizott társalgási színésznő ma énekes szerepben mutatkozott be. Pauline szobalány szerepét játszotta bravurosan s a szerep követelményeinek megfelelő fesztelenséggel. Hangja kis terjedelmű, de mint nem hivatásszerű énekesnőnek a hangja elég kellemes; nagy előnye, hogy tisztán énekel.

Kunhegyi Miklós, a színház igazgatója ma játszott először; rutinizott színésznek látszik minden különösebb tehetség és kellő organum nélkül.

Kömley jó Gondremark báró volt. A többi szereplők többé-kevésbé jól megállták a helyüket.

H.

A Feneleányok.

Vasárnap, december 20.

Lukácsy Sándor 3 felvonásos bohózata került színre a mai bérletstűnetben. Roppant silány darab, a melynek csak egypár jóízű mókája érdemli meg a közönség elismerését.

A színház kongott az ürességtől; épen csak egy páholy volt eladva s a földszinten is voltak üres sorok. Ebből a tanulság a következő: 1. vasárnap sem kell Feneleányokat játszani, hanem más darabot, a mely vonzza a közönséget; 2. a vasárnapi előadásból, ha énekes darab megy, nem kell kizárni az énekesnőket; 3. tessék a vasárnapi előadásokra is gondot fordítani, mert bizony a közönség már hozzá van szokva, hogy vasárnap hanyag előadást lát; ezért a részvételesség.

Az előadás gyöngé volt; látszott a színészek, hogy ők maguk sem vették komolyan a dolgot. Pedig nem így van ám! akármilyen silány a darab s akármilyen gyér a közönség, a színészekről elvárjuk, hogy ne olyan félvállról játszanak.

A mai előadás a komoly kritikát nem érdemli meg. Kömley és Kápolnai azonban ma is dicséretet érdemelnek. Talán csak ők ketten voltak azok, akik kellő buzgóságot tanúsítottak szerepeik megjátszásában.

H.

azért ő mint perfekt gavallér a hölgyek iránti hódolatát továbbra is csak kézsőkkel fogja dokumentálni, nem mervén még okulni saját káran sem, nehogy a hölgyek előítéletének kitegye magát, a kézsők kitagadásával olyat követvén el, a mi: nem illik.

Ez a közelben általam észlelt három eset is kétségtelenül beigazolja azon orvosi körökben már rég tudott dolgot, hogy a csók ragályt hordozó, ha alkalmas helyre jut. Alkalmas pedig minden olyan hely, hol a szövet — orvosi kifejezéssel élve — a méreg anyag felszívására képesített. Ezek a helyek pedig azok, a hol a felhám foszlott, mint például a kéznél, mely legtöbbször ki van téve sérüléseknek, különösen az asszonyoknál, kik tudvalevőleg házi teendőket végeznek, főznek, mosnak, varrnak stb. Hasonló állapot keletkezik akkor is, ha például a kéz, az arc vagy az ajak ápolás által tulságos finomná tétetik, mert a finomítás nem egyéb, mint a durvább, tehát ellentállóbb felhámok mesterséges uton, szappan, glicerin vagy egyéb eszközökkel való eltávolítása, leváltása. Így tehát a hölgyek maguk teszik ki magukat a legnagyobb veszélynek, midőn boldogtalannal csókolatják „finomított” kezecskéiket.

A csóknál elkerülhetetlen az is, hogy nyál ne érintse a kezét, vagy a megcsókolt testrészt, a mi tehát egyben azt is jelenti, hogy az esetleges méreg-anyag hozzá tapad az egészséges testhez s onnan vagy beszívódik vagy tovább hurcoltatik. Hogy e jelzett körülménynek mily veszedelmes kihatásai vannak, azt azonnal és nagyon könnyen meg lehet látni, ha figyelembe vesszük azt a szokást, hogy ebédek, ozsonnák és vacsorák után valóságos felvonulások rögtönöztenek a ház — rendszeren „bájós” — urnője kezének megcsókolására. Tegyük fel most már azt, hogy az első csókoló ajkáról az odatapadt nyálban méreg-anyag került a csókra nyújtott kézre, akkor a többiek azt ismét ajkukra veszik; már pedig az ajak egyik legalkalmasabb hely a kör átvételére, mert annak felháma még a szél fuvalmától is megprepedezik — s kész a baj.

Hasonló módon jutnak egyesek a tüdővészhez is, mert a tüdővész bacillusai tudvalevőleg a tüdőből jöve megakadnak a köpetben illetve nyálban s átlapátolódnak abban a megcsókolt helyre s onnan azután elhurcoltatnak tovább. Innen van azután az, hogy némelyek egyszer csak azonos veszik magukat észre, hogy tüdejük nehezen működik, mint az elpusztult fujtató, sorvadnak szemlátomást, de a tulajdonképeni bajt nem akarják látni, sőt vizsgálódnak azzal, hogy családjukban nincs tüdőbajos; arra pedig gondolni se akarnak, hogy mindennek oka a gáláns módor s továbbra is csókolnak és csókolatják magukat.

Sőt a szülők legtöbbje a csókolódzás kultuszát gyermekeiknek már zsenge korában lelkébe oltja, mert valahányszor eleresztik hazulról a gyermekeket, az mindig azzal az utasítással történik, hogy ott azután a néneinek, a bácsinak, vagy ennek és annak kezét csókoljanak, meg sem gondolva azt, hogy gyermekeiket, kiket pedig különben még a felbő lehelletétől is óvnak, éppen ezekkel az ugynevezett jó nevelésű utasításokkal dönthetik a legnagyobb veszedelembé. Nem róbatók meg tehát eléggé azok a tanítók s különösen a tisztelendők, kik különböző passzióval csókolatják kezüket sorra egész iskolák gyermekeivel. És ha azután a piros-pozsgás gyermekek arcáról eltűnedeznek a viruló egészség rózsái, akkor a bajnak okát minden egyébben keresik és vélik feltalálni, csak ott nem, a hol az tulajdonképen van.

Hát mi tagadás, magam is vagyok olyan legény, hogy sokszor szívesen meghalnék, ha egy kivált csókhöz hozzá juthatnék, de csak akkor, ha abban a csókban örömet, boldogságot, mennyei életet találok; pusztán azonban azért nem teszem ki magam veszedelemnek, mert mások azt mondják: ez így illik.

A szülők is okosan cselekednének tehát, ha gyermekeiknek megtiltanák nemcsak a kézsőket, hanem általában minden csókot, — mert ha megnőnek, úgy is csókolóznak azok minden tilalom ellenére.

Le tehát a kézsőkkel hölgyeim! Önök is megmenekülnek a veszedelemtől s másokat sem döntenek tömegesen, bár akaratlanul, a veszélybe.

Elégedjenek meg azzal, ha azokra veszedelmesek, a kik iránt érdeklődnek s kiket öntudatosan visznek veszedelembé. Így is elég bajt okoznak!

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

6262. sz. 1896.

Pályázat.

Bács-Bresztovác községében üresedésben levő s 400 frt évi fizetéssel egybekötött inrok-végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Felhívom azokat, kik ez állásra pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó hó 30-ig** nyújtsák be.

Apatin, 1896. december 5.

Deák Zsigmond,

főszolgabíró.

10936. sz.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Filipova községben megtrült s évi 60 frt fizetéssel javadalmazott községi szülésznoi állásra pályázatot nyitattik. Folyamodók oklevéllel s a német nyelv ismeretét tanúsító községi bizonylattal felszerelt kérvényüket ide **január hó 16-ig** nyújtsák be.

Hódásghon, 1896. évi december hó 16-án.

VISSY JÓZSEF,

főszolgabíró.

3—1

HIRDETMÉNY.

Rác-Militics községben tresedésbe jött községi irnoki állásra pályázat nyitattik.

Az irnoki állás javadalmazása 365 frt készpénz fizetés.

Folyamodók kérvényeiket **1897. évi január hó 2-ig** nálam nyujtsák be.

Hódásghon, 1896. évi december hó 5.

Vissy József,

3-3

főszolgabíró.

2011. szám

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Prigl.-Szt-Iván községben leköszönés folytán tresedésbe jött s havi utólagos részletekben felveendő évi 288 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívatom a pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket legkésőbb **folyo évi december hó 28-áig** az alulírott eljárásghoz nyujtsák be.

A megválasztott rendőr köteles a szabályszerű egyenruhát sajátjából beszerezni, felszerelés és fegyverzetéről a község gondoskodik.

Prigl.-Szt-Iván, 1896. december hó 19 én.

Rauschenberg Adolf,

Ziegler Jakab,

jegyző.

biró.

730. szám.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbírósg 1896. évi 7683. számú végzése következtében Merkl János javára Klem Vendel apatini lakos ellen 346 frt 19 kr s járuléka erejéig 1896. évi november hó 16 án fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1020 frtra becsült III. számú kemencében lévő kiégetett 140,000 cserép és 30,000 téglából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az apatini kir. bíróság 7900/1896. sz. végzése folytán 346 frt 19 kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi szeptember hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 57 frt 35 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Apatinban alperes téglalepén leendő eszközésére **1897. évi január hó 6-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Apatinban, 1896. évi december hó 17-én.

Oláh János,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy saját bank háza udvarán egy új épületet emelt az ügykezelése alatt álló zálogház részére azon célból, hogy ezen intézet működési köre ez által szélesebb alapot nyerjen s feladatának minél jobban megfelelhessen. Ily módon kibővített ügykör mellett fel van jogosítva bármily nagyságu előleget, lehetőleg minél alacsonyabb kamat igénybevételével, valamint egyéb előnyös feltételek mellett is a közönség rendelkezésére bocsájtani; nevezetesen a következő s alább meghatározott tárgyakra és üzleti cikkekre:

Ertékpapirokra, arany- és ezüst-eszközökre, ékszerekre s egyéb drágaságokra, vadászfegyverekre, rőfőskereskedési cikkekre, ipartárgyakra, el nem romolható fűszerkereskedési árukra, sertészsírra, üveg- és porcellán-neműekre, vasáru-tárgyakra, diszmi- és piperecikkekre, valamint kalapos, köteles, kefekötő, fuvó- és egyéb hangszer-gyártmányok, csizmadia, cipész, esztergályos, asztalos, bognár, szijgyártó, bádogos, műtakács, bőröndös, lakatos, kovács, rézműves, tímár és a többi iparágak készítményeire.

Hasonlóképen előleget ad férfi- és nőruhákra, fehéreneműekre, tollra, mindennemű bntordarabra, valamint minden tárgyra, mely bizonyos értéket képvisel.

A zálogház fel van hatalmazva, hogy előleget adhasson mindennemű gabonaneműekre, valamint arra is, hogy értékpapirok vételével és eladásával foglalkozzék és pedig akként, hogy azokat vagy magánszámlájára végleg megvegye, vagy hogy azokat előre megállapított értékben bizományképpen értékesíthesse.

A hivatalos órák a zálogház helyiségében tartatnak: reggeli 8-tól 12-ig, délután fél 3-tól 5 óráig.

Zombor, 1896. évi november hó 1-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

8-4

AZ EZREDEVES ORSZÁGOS KIÁLLITÁS JURY-TANÁCSA ÁLTAL MEGÍTÉLT LEGNAGYOBB KITÜNTETÉS. A MILLENNIUMI NAGY ÉREM.

EGYETLEN
MAGYAR KÖNYVÁRUS,
KI AZ 1885. ORSZÁGOS
KIÁLLITÁSON
a kevés számú (110) leg-
nagyobb kitüntetéssel:
A NAGY
DISZOKLEVELEL
lett megítéltve.

RÁTH MÓR

KÖNYVKIADÓ-HIVATALA
ÉS KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST,

Gizella-tér, a Haas-palotában.

A KÖZÉPISK. TANÁR-EGYESÜLET JUBILEUMI KIÁLLITÁSÁNAK DISZOKLEVELE.

Szeresénk van a t. kaszinókat, olvasó- és közművelődési egyleteket, egy irodalmi barátokat figyelemztetni, hogy kiadásaink és raktáraink egy részének **árleszállítása** még érvényben marad. Azok jegyzéke, egy kiadásaink millenniumi nagy képes jegyzéke, csak komoly reflektánsoknak, rendelkezésére áll.

Ujabb kiadásaink közül különösen ajánljuk a páratlan diszmutét:
Arany János balladái Zichy Mihály rajzaival, fényes díszkötésben és külön-külön díszes pergament borítékokban. **A világhírű Illusztrált Schakspereit**, Csiky G. magyarázataival, új jutányos kiadásban és a **többi remekírók** műveit számos fényes dísz- vagy jutányos kiadásokban: — a gazdagon illusztrált **Teleki S., Hübner S., Stanley, Holub, Benyovszky-féle utazási műveket**, a több száz képpel díszített millenniumi kiadást: **Graf Széchenyi István első teljes életrajzát Zichy Antal** által stb.

Közel 40 éven át közbizalomban részesei könyvkereskedésünk, az országos központi nagy könyvtárak, több száz Budapesti és vidéki iskolai, Közművelődési és Kaszinói, Olvasó-egyleti könyvtár, a polit. és tud. élet legtöbb kitinoségeinek stb. szállítója, ezentul is főelőjárak fogja tekinteni az általánosn nyilvánuló népszerűséget fenntartani és mindennemű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabban eszközölni.

Az Antiquariuskok által hirdettelt minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk uj példányokban, mint a mely az o katalogusaikban előfordul. Az egészsegügyi hivatalok tapasztalatai bebizonyították, hogy a másodkézből vett könyvek a leghatásosabb terjesztői a ragályoknak.

2-1

ASZU-ÜRMÖS EGYEDÜLI RAKTÁRA.

Alulírottak teljes tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy nagy raktárt szereltünk fel

friss csemegék,

kitünő prágai és kassai sódar, naponta friss frankfurti és bécsi tormás-virstli, finom felvágottak, pácolt és konzervált halak, rák, kaviár, a legfinomabb sajtok minden fajból, thea, rum és thea-süteményekből, nemkülönbön bel- és külföldi borokból.

Ugyszintén a legfinomabb aszu-ürmös, magyar és francia cognac, pezsgők minden minőségben, továbbá ajánljuk nagy raktárunkon levő fűszer-áruinkat pontos és olcsó kiszolgálás mellett.

Becses látogatásaikat kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Hay és Neubaus.

Kossuth Lajos-utca. Dr. Popovics István-féle házban.

A fekete kutyához.

8-6

ASZU-ÜRMÖS EGYEDÜLI RAKTÁRA.

Karácsonyi és újévi alkalmi vétel a -nál.

Egy esőtömeg megvétele folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindennemű

DUXER-ÁRUKAT.

URI és NŐI FEHÉRNEMŰEKEKET, NŐI BLOUZOKAT és SZORNYÁKAT, SZALAGOKAT, FÜZÖKET, HARIKONYKÁT, KÉZMUNKÁKAT és egyéb szakmánkba vágó árúikket a legolcsóbb áron elárúsíthatjuk.

Babák és játékszerek térszúke miatt féláron kaphatók.

NŐI KALAPOK

még csak rövid ideig lesznek raktáron.

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS

áruháza a GÓLYÁHOZ

6-4 ZOMBORBAN.

Vásárjog-bérbeadás.

Az uradalmi vásártartási-jog, Bács-Bodrogh vármegye Ó-Futtak és Petrovác mezővárosokban **1896. évi december hó 30-án** délelőtt fog zárt ajánlatok utján 1897-től 1902-ig, ó egymásra következő esztendőre, a legtöbbet ígérőnek, felelőbb jóváhagyás fentartása mellett, az uradalmi irodában bérbeadni, a hol bővebb értesítések is nyerhetők. A 10%-os óvadékkal ellátott ajánlatok legfeljebb december 30-án d. e. 10 órakor az alulírt igazgatóságnál benyujtandók.

Futtakon, 1896. december 19-én.

GRÓF CHOTEK FUTTAKI URADALMI IGAZGATÓSÁGA.

3-1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendjából

Jó hazafiak

csak belföldi készítményeket vásárolnak!

A legjobb alkalmi ajándékokat képezik tagadhatatlanul az „apatini műkosárfonó gyakorló műhely” készítményei!

Ezen, mai napig Magyarországon egyedül álló műkosárfonó gyakorló műhelyben készítenek a legszebb női karkosarokat, különféle alaku női munkakosarokat, új alakú, igen alkalmas piaci-kosarokat, gyermek kosarokat, igen sok alakban

papirkosarak, utazó-, kézi utazó- és fakosarak

különféle nagyságban;

könyv- és kotatartók, thea-asztalok többféle alakban.

Virágasztalok, esztergáltartók

legszebb kivitelben;

játszó-asztalok és többféle csinos székek,

falikosarak, kefe- és fésű-tartók,

gyermekkoscsik, ékszer-tartók

legcsinosabb kivitelben,

valamint legszebb szobadíszek s. a. t.]

Az összes tárgyak a legnagyobb választékban kaphatók

Szolgáljon a nagyérdemű közönségnek szives tudomására, hogy az itt nevezett tárgyak a legnagyobb választékban a

„zombori iparosok árucaernokában”

és

Becker János kereskedő urnál Hódásghon

kaphatók, mivel az apatini műkosárfonó gyakorló műhely nevezett helyeken nagy

bizományi raktárt tart.

Mindenféle megrendelések szivesen fogadtatnak és pontosan fogatosítottatnak.

A gyakorló műhely látogatása, egy a nagy áruraktár megtekintése a nagyérdemű közönségnek minden időben meg van engedve.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

az elnökség.

2761. szám

kig. 1896.

Hirdetmény.

Csonopla község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában folyó hó 18 án 4 drb fehér ökr és 1 drb egy évesnek látszó tarka ütszó borju vételtelt bitangásgha, minek folytán felhivatik a tulajdonos, miszerint tulajdonjogának igazolása céljából 8 nap alatt annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a fent leirt allatok, mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kelt Csonoplán, 1896. december 19-én.

Deák Andor,

Hoffmann Mihály,

jegyző.

biró.

Egész Fél év Negyed

A lap illető szerkesztő a lapul

Egyes sz

Első

„B

Közel s sirjába ujja tűnt évek szöben köte netünket ki támogatásuk A közö jóindulatot t jóindulata, mely bennin Jele ez an törekvéseink annak, hogy s a mindig mumb

é

r

Hajnal s Hej! pe Letint

... Ez éz E szeve Sasrűpt

Ez alak Ah! és Nem a

A mind Az örök Az önfel A szent

A kik Mígis a Kiket sok S kiket

... Dies De a kü Egy néte S elég az